

Zondag 30 juni 2024

13^e zondag door het jaar

Lezingen: Wijsheid 1, 13-15; 2, 23-24; Marcus 5, 21-24.35b-43

Inleiding

Vandaag luisteren we naar twee lezingen.

De eerste lezing is uit het boek Wijsheid en vertelt dat alles geschapen is om te leven. God heeft de mens immers gemaakt tot zijn evenbeeld. Voor het goede en niet voor het kwade.

De tweede lezing uit het evangelie volgens Marcus pakt dit op en nodigt ons uit om het leven voor elkaar in stand te houden. Daarbij wordt een beroep gedaan op die menselijke eigenschappen die dit mogelijk maken. Het gaat hierbij met name om *aanraken en raakbaarheid*. Deze twee woorden zijn niet zozeer fysiek bedoeld maar vooral symbolisch. En ze hebben met elkaar te maken.

Overweging

Volgens de beschrijvingen ging Jezus van Nazareth *aanrakend en raakbaar* door het leven.

Wat kan dat betekenen “aanrakend en raakbaar”?

Hoewel er wellicht ook sprake zal zijn geweest van fysieke aanraking zoals handoplegging, is “aanrakend en raakbaar” vooral symbolisch bedoeld in de zin van “aandacht hebben voor je naaste”.

Jezus was gericht op het welzijn van de ander omdat dat hem *raakte*.

Aanrakend en raakbaar - woorden die met elkaar verbonden zijn en ons de vraag stellen: Wat raakt ons in ons eigen leven? En als we door iets geraakt zijn, wat voelen we dan en hoe reageren we?

Zelf werd ik bijvoorbeeld laatst geraakt door een jong echtpaar, dat een paar jaar geleden gevlucht is uit hun geboorteland en nu in Nederland woont en met hun twee jonge kinderen een nieuw bestaan probeert op te bouwen. Ik ben geraakt door drie dingen. Hun dankbaarheid dat ze geholpen worden om de Nederlandse taal te leren. Hun gastvrijheid om bij hen thuis te komen eten ofschoon ze weinig geld hebben. En ten derde de openhartigheid van de man over zijn angst om in een gezelschap met Nederlanders te zijn. Afgelopen woensdag gebeurde er iets bijzonders. Mensen zochten toenadering tot hen en begonnen een gesprek. Ineens zag ik twee ontspannen, blije gezichten. Ze voelden zich gezien en gehoord. Zijn angst was weggenomen, vertelde hij me daarna. Toen hij me dat vertelde raakte hij me en stroomde het leven op een bijzondere manier tussen ons heen en weer. En dat is wat er kan gebeuren als je iemand aanraakt: dat er in beiden iets gaat stromen, dat kan het contact rijk maken.

Helaas zien we regelmatig ook foto's en beelden van mensen in nood. Meestal ver weg. En één van de uitdagingen in deze tijd is om daardoor niet afgestompt en onverschillig te raken. Onze hersenen kunnen het niet allemaal meer verwerken en sluiten zich af uit zelfbescherming, omdat we het probleem toch niet kunnen oplossen. Immers, in veel gevallen kunnen we individueel weinig doen.

Deze hele natuurlijke reactie uit zelfbescherming mag echter niet ten koste gaan van onze eigen raakbaarheid voor het lot van medemensen. Dát is de kern van ons menszijn en we verliezen iets van onszelf als we onze raakbaarheid kwijtraken.

En vervolgens is het de vraag dat als we toenadering tot iemand zoeken, de ander willen aanraken, staat de ander er dan voor open? Is hij of zij ervoor ontvankelijk, zijn hij of zij op hun beurt raakbaar? Het meisje uit de evangelielezing was op een dood spoor en Jezus opende haar ogen om de werkelijkheid op een andere manier te zien. "Meisje, sta op", een hand neemt je mee in het leven, het Licht wil je zien. En dat gaf haar geestelijk voedsel. Je kunt je afvragen of dat ook was gebeurd als ze er niet ontvankelijk voor was geweest.

Het kan durf vragen om iemand aan te raken. En het kan durf vragen om aangeraakt te worden. Maar het is de moeite waard. Een directeur van een tbs-inrichting zei ooit "Als we allemaal één kwetsbare mens zouden meenemen in ons leven, zou de wereld beter worden".

Als je de ander aanraakt is op voorhand niet altijd duidelijk wat er gaat gebeuren. Er kan zich iets verrassends voordoen. Dat overkwam een goede vriend toen hij met zijn moeder door haar tuin liep. Hij was destijds erg bezorgd omdat haar geestelijke gesteldheid sterk achteruit was gegaan.

Ineens zag hij dat ze ergens met grote aandacht naar keek. Toen hij in dezelfde richting met haar meekeek, zag mijn vriend honderden kleine vliegjes heen en weer dansen in het zonlicht. Het was een wonderschoon schouwspel en de tijd stond even stil.

Hij realiseerde zich toen opeens dat, terwijl hij probeerde voor zijn moeder te zorgen, eigenlijk juist het omgekeerde gebeurd was: zij had hem meegenomen en in aanraking gebracht met Schoonheid die hij anders niet had opgemerkt, maar toen zo heel dichtbij was.

Tot slot, aanrakend en raakbaar door het leven gaan, het kan tot genezing en bevrijding leiden. Onze raakbaarheid voor het lot van anderen is de kern van ons menszijn. Het is een kostbaar iets dat we niet mogen verliezen – want dan verlies je iets van jezelf. En we hoeven het niet te verliezen als we alert blijven. Alert, in de zin dat we door het luide geruis van de samenleving heen raakbaar blijven voor de ander en de ander durven aan te raken.

Juist dan zal het Licht aanwezig zijn.

Hyleco Nauta